

LRF Växtodling
registrator@lrf.se

Bekämpning av berberis/svartröst

Vid regionförbundsstämman 2018 behandlades en motion från Vårsås lokalavdelning om att LRF ska verka för att den tidigare berberislagen ska återinföras. Bakgrunden ligger i ett stort utbrott av svartröst på vete i Uppland sommaren 2017.

LRF Västra Götaland anser att det är oroväckande att svartröst nu åter upptäckts i Sverige sedan berberislagen (1976:451) togs bort 1994. Svartröst är en allvarlig skadegörare (svamp) på vete och kan orsaka stora skördeföruster. Smittan kommer från berberisbuskar och den lag som fanns fram till 1994 gick ut på att utrota berberis i Sverige. Resistent a vetesorter har länge kunnat hålla motstånd mot svartröst men nu verkar berberis breda ut sig, främst längs östkusten i Mälardalen. Svartrösten utvecklar nya, aggressivare arter av svamp som vetet inte är motståndskraftigt mot.

I Sverige har vi undantag i lagstiftningen gällande bekämpning av flyghavre. Vad gäller andra besvärliga ogräs som renkavle och berberis så måste det till en EU-gemensam lag för att det ska kunna lagstiftas i Sverige, vilket torde bli en svårighet om andra EU-länder inte upplever att problemet är lika stort eller utbrett i deras länder. SLU söker medel till forskning för att kunna utreda vilka virulensgener som finns hos den svartröst som upptäcktes i Uppland.

I dagsläget jobbar LRF regionalt i samarbete med Västra Sveriges flyghavrefond för att ha diskussioner med rådgivare, myndigheter och handel om flyghavre. Samarbetet utökades även med renkavle under 2017. Vi informerar via brev till flyghavreansvariga i lokalavdelningarna med fakta om problemogräsen samt via nyhetsbrev. Handeln jobbar mestadels genom information på fältvandringar och kring hantering av spannmål vid transport och entreprenad där maskiner flyttas mellan gårdar. Myndigheter och rådgivare informerar via sina nyhetskanaler och även på fältvandringar.

LRF Västra Götalands uppfattning är att arbeta med information och försöka hantera problemet genom frivilliga åtgärder. Det viktigaste är det lokala engagemanget och att gärna få med lokala medier som kan sprida budskapet ännu bredare. Eftersom berberis inte längre omfattas av någon lag så är det av

oerhörd vikt att upplysa med tanke på de följder som kan uppstå och spridningsrisker från grannar som kanske inte är lika noga med ogräsbekämpningen.

Regionstämman 2018 beslutade att sända denna skrivelse till er på LRF Växtodling med en uppmaning dels att informera våra medlemmar på t ex riksförbundets gröna sida om allvarliga problemogräs som kan orsaka stora skördebortfall, dels berätta för fler om resultaten av den forskning som SLU nu gör kring utbrottet Uppland 2017.

Sofia Karlsson
Ordförande
LRF Västra Götaland